

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: Samlede Digte

Citation: Ploug, Carl: "Samlede Digte", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 157. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-plough01-shoot-idm140187297844208.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

I. SANGE.

Norden.

1.

Hvor de hvide Bræer skinne
Fra de mørke Fjeldes Tinde;
Hvor de stride
Elve skride
Gjennem Dalens magre Jord;
Hvor de høje Graner suse,
Og i lave Bjælkehuse
Stærke, trygge
Bønder bygge -
Er det skjønnne, stolte Nord.

Hvor de blanke Bølger blaane,
Hvor de grønne Bakker skraane,
Og de bløde
Enge føde
158 Modig Ganger, rigen Hjord;
Hvor de gyldne Agre svømme,
Og om Bøgeskovens Drømme
Nattergale
Føre Tale -
Er det samme skjønnc Nord.

Hvor det var en Leg at stride,
Hvor det var en Spøg at lide;
Hvor den kjække
Vikingsnekke
Skar i Havet røde Spor;
Hvor de dybe Draper runged
Og af Folket, tusindtunget,
Baarne siden,
Trodsed Tiden -
Var det gamle, store Nord.

Hvor, af A anden overvunden,
Seklers Tvedragt er udrunden;
Hvor de Stemmer,
Hjertet gjemmer,
Mødes i et mægtigt Kor;
Der, hvor Mindets Nordlys blinker,
159 Og til Idræt Slægten vinker
Haabets fjerne
Morgenstjerne -
Er det unge, frie Nord.

2.

Studenten sad engang forstemt
I Vinternat,
I fremmed Kløgt han tro'de gjemt
Al Livets Skat;
Da lød en hjemlig Harpeklang
Omkring hans Vraa,
Da følte han en mægtig Trang
I Hjertet slaa;
Og Norden gik op for hans Tanke.

Thi Mindets Stjernehimmel svam
Paa Tonens Hav,
Og Haabets gyldne Straalekam
Steg op deraf,
Og Fremtid sank til Fortids Barm
I Nuets Leg;
Da svulmed Styrken i hans Arm,
Og Modet steg;
Thi Fremtiden ejed hans Tanke.
160 Studenten slog sin Vimpel ud
Til Vikingtog;
Med Vaarens Luft som Vaarens Bud
Han kjæk uddrog,
Og Upsal, Kjøbenhavn og Lund
Har hørt hans Pagt,
Og Livsens-Ordet i hans Mund
Har viist sin Magt;
Thi Norden blev Folkenes Tanke.

Studenten sjunger nu hver Dag
Sit glade Haab;
Det flammer højt i Brødres Lag
Ved Druens Daab;
Men engang vorder han til Mand,
Hans Sang til Daad,
Og aldrig, aldrig svigter han,
Før han har naa't,
At Norden er mer end en Tanke!

161

3.

Ungdommens Drøm,
Smilende Barn med den klingende Lyre!
Naar skal du Treforken gribe, og styre
Tidernes Strøm?

Ungdommens Haab,
Blinkende Fakkelt i Nætterne lange!
Naar skal Du Baunerne tænde og fange
Gjerningens Daab?

Timerne randt:
Blegere zittred den ledende Stjerne;

Svinder den ej i det taagede Fjerne?
Viste den sandt ?

Timerne gaa:
Der, hvor de trængtes, de jublende Skarer,
Lege nu Sorgløse, springe nu Harer;
Vi er kun faa.

Dog skal den gro,
Spiren, der spæd pipper frem over Jorde;
Ungdommens Haab skal forklares og vorde
Mændenes Tro.

162

Dog skal den staa,
Tanken, som Saga har baaret og ammet.
Tanken, som Æt efter Æt har anammet,
Kan ej forgaa.

Evig og sand,
Virker den dybt, naar den oventil sover,
Lyser blandt famlende Slægter den over
Fædrenes Land.

4.

Ungdomsmodet slaar med sine Vinger,
Hele Verden for vor Fod er lagt,
Fremtids Drapa i vor Tanke klinger,
Aanden ser sin Gjerning alt fuldbragt;
Søde Kys af varme Purpurlæber
Og af Glædens Nektar fulde Drag
Lønnen er, der vinker Hver, som stræber
Kjækt og ærlig for den gode Sag.

Ak men, Brødre! Livets Jammer stækker
Alt for hastig Tankens raske Fart,
Og en klam Filistertaage lægger
Sig om Øjet, der har skuet klart:
163 Lønnen tidt er plumret, før den smagt er,
Maalet var Dig nært - forbi det fo'r;
Sandhed syntes størst af Verdens Magter,
Men dens Daarskab er dog nok saa stor.

Dog, det ilde sømmer yske Svende,
Fejgt at skælte for vort svare Kald,
Eller Ryg i Livets Kamp at vende
Der, hvor Aandens Styrke prøves skal.
Haabets Fugl, vor Ungdoms milde Sanger,
Flyver med til Mændenes Bedrift,
Og paa Nattens dunkle Hvælving pranger
Store Minders lyse Sejersskrift.
Til vi love da i Lagets Gammen:
Nordens Held og Hæder, Magt og Pris
Maalet er, hvortil vi stræbe sammen,
Hver i Sit, paa ærlig nordisk Vis!
Frihedstempleet rejst med høje Buer!
Rets og Sandheds stærke Værn derom!
Og derinde kydske Altarluer
Straalende fra Skjønheds Helligdom!

5.

Henover Tidens Hav der gaar
En Dønning død:
Ved Styret Vold og Vilkaar staar,
Af Graven jordet Fordom gaar,
Og Sandhed lider slette Kaar
Og Frihed Nød;
Det er, som Folkets Haab var tabt,
Og Troen paa dets egen Kraft
Var død.

Men atter kule vil en Storm
Fra Sønden op:
Da styrter hver en snørklet Form,
Da brister hver en skimlet Norm,
Da ryster Dybets Midgaardsorm
Sin tunge Krop;
Da galder Hævnens Hane rød;
Den vilde Kraft, som tro'des død.
Staar op.

Skal Nordens Odclsgaard den Dag
Staa tryg og fast,
Naar skøre Kroner gaa i Kvag,
Og Riger drive om som Vrag,
165 Naar Liv og Død for Folkeslag
Er Tærningkast?
Skal Nordens frie Folkeaand
Da frejdig trodse fremmed Baand
Og Bast?

Det love Nordens unge Mænd
Med Haand og Mund;
Naar Fare truer det igjen,
Da skal vi møde, Ven med Ven,
Og give Hu og Gjærning hen
Af Hjertens Grund!
Og hvad der nu er svagt og delt,
Det skal vel stande stærkt og helt
Den Stund!

De nordiske Naturforskere. (1847.)

1.

I Roskilde Domkirke.

Velkomne, Præster fra Naturens Kirke,
Til den, som Menneskenes Haand har bygt!
Velkomne I, som travlt i Verden virke,
Til Fredens Bolig, Hvilestedet trygt!
Her sprudle ej de Livets friske Kilder,
Hvoraf I øste Kundskabs rige Magt;
Den Troens Kraft, som højned disse Piller,
Er med sin ædle Kunst i Graven lagt.

Og dog har Døden denne Hal ej mærket: -
Her stiger Andagts Højsang, fuld og ren,
Og Kunstens Liv sig rører end i Værket,
Og Stemmer tale her fra hver en Sten;
Thi Danmarks Saga vandrer om herinde
Fra Grav til Grav med Griflen i sin Haand,
Og frisker op hvert halvt udslettet Minde
Og maner de henfarne Tiders Aand.

167

Og Saga tegner ikke blot det Svundne,
Dets Kummings Nat, dets lysende Bedrift,
Men Før og Nu og Efter staa forbundne
Til Eet i hendes klare Billedskrift:
Det Storheds Aandepust, I her fornemme,
Det skal I drikke Mod og Styrke af,
Og under Livets Gjerning aldrig glemme,
Hvad I har følt ved Margaretas Grav!

2. Naturkræfterne.

Staar jeg ved et Fossefald,
Lig et Brudeslør hængt paa Hardangerfjelds Skulder,
Eller dybt i Faluns Hal,
Hvor Metalklumper Kobolten ruller;
Ser jeg Hekla i sin Glands
Slikke Himmelens Sky med sin blodrøde Tunge,
Eller Vesterhavets Dands,
Naar til Høstgilde Stormene sjunge;
- Da skygger Alvor paa min Sjæl,
Ringe da føler jeg mit Selv;
I Naturens Storhed tabt,
Jeg beundrer dens vældige Kraft.

168

Men naar jeg ved Sundets Bred
I den dæmrende Skov med min Elskede vanker,
Medens Aftnens dybe Fred
Ej forstyrrer do drømmende Tanker;
Og naar hendes Lokker rigt
Vælde ned om min Axel, hvortil hun sig hælder,
Mens sit Hjertes Heltedigt
Hun i bævende Kys mig fortæller;

- Da mærker jeg, Naturens Magt
Er i Menneskets Bryst nedlagt,
Og i Kvinden, jeg har kjær,
Er al Skabningens Krone mig nær.

Ser jeg Elementers Kamp
Overmandet at trælle for Vinding og Nytte,
Og en Hatfuld sydet Damp
Tidens Maal, Rummets Afstande flytte;
Kan lidt Æther for min Mund
Puste Livslyset ud og igjen la' det skinne,
Og kan Videnskaben Grund
I Kartofflernes Kolera finde;
- Da jeg takker hver Den, hvis Aand
Lagde Naturens Kraft i Baand,
Ta'r ærbødig af min Hat,
Naar man nævner mig Jackson og Watt.

169

Men naar ved et Glædeslag
Druens duftende Blod i Pokalerne rinder,
Og i lange, fulde Drag
Bag min tørstende Læbe forsvinder,
- O, da sker et Underværk,
Livet taber sit Tryk og dets Smerte sin Drøjde;
Som en Guddom stolt og stærk,
Svæver jeg paa Tilværelsens Højde.
Da priser jeg den "heders man",
Som, da Jorden var ødt af Vand,
Ranken plantede paany
Og en Doktorhat vandt sig - af Bly.

Hører da min Theori:
Man skal agte detSkjønne saa højt som det Sande
Og med Livets Poesi
Dets dybsindigste Idrætter blande;
At forstaa Naturen ret,
Det vil sige: at skjønne paa Alt, hvad den yder;
Han begriber den kun slet,
Som dens lifligste Gaver forskyder.
Hver, som Naturen elsker tro,
Føler, at han maa elske To,
Og sit Glas at tømme veed.
- Nu saa kom da og gjør mig Besked!

170

Til Lundenserne. (1850).

Der gaar et Sund imellem tvende Lande,
Som "skiller ej, men binder" Kyst til Kyst,
Et sølvklart Brudeslør om Danmarks Pande,
Et vatret Axelskærf om Sveas Bryst!
Kort er kun Somrens Ynde Norden givet,
Men her er senest Høst og tidligst Vaar;

Friskt strømmer gennem mange Aarer Livet,
- Dets Hjerteslag i disse Bølger slaar.

Derfor Naturen bygged Kullens Mure
Til Værn mod vilden Storm og Vinter vred,
Og. Fredriks Slot blev sat som trofast Kure
Ved Sundets Port, at vaage for dets Fred;
Men for mod Mørkets Magter kjækt at stride
Og vogte Livets Kilde, Hjertets Vaar,
Et Aandens Kronborg staar paa hver sin Side
I Axels Hus og Eskilds stille Gaard.

Og ærlig har de stridt, med baade Hænder,
Ryg imod Ryg, mod Fordom, Løgn og Had;
Og ærlig har de delt, som gode Frænder,
Hver Kampens Løn, hvert Sejrens Laurbærblad;
171 Og hver sin Blomst i Kunstens Krands har knyttet,
Som spredte Glands og Duft i samme Stund,
Og Nordens Folk med salig Lyst har lyttet
Til Tvillingtonerne fra Øresund.

Nu Sangen tystnet er, - men hvad den saa'de
I Folkets Hjerter, i de Unges Bryst,
Det voxer, for at sprænge Tidens Gaade,
- Engang det modnes til en herlig Høst!
Og vorder da det Skilte evig bundet,
Og sluttes Broderfolk i Broderfavn,
Skal Enhedstempleet spændes over Sundet
Paa tvende Piller: Lund og Kjøbenhavn!

Christianiatoget. (1851).

1. Farvel.

Farvel nu, Sjællands grønne Skov
Med Klintens gule Bræm!
Vor Ganger stamper med sin Hov
Og hvirvler Skummet om sin Bov,
Og haster over Dybet frem
Mod vore Brødres Hjem.

172

Farvel, I Venner, af hvis Favn
Vi nød dig kun os drog!
Ej gaar med os dog Sorg og Savn:
Nej, Haabet staar i Fremmerstavn,
Og svinger højt sin lyse Brog
Foran vort Vikingtog.

Farvel, hver Mø, hvis Tanke tyst

Os følger paa vor Fart!
Paa øde Hav, paa fremmed Kyst
Skal Mindet vaage i vort Bryst;
Der skal dit Billed, vel forvart,
Staa dobbelt friskt og klart.

Afsted! vi hejset har vort Flag,
Og Lykken er os god.
Det gjælder jo den gode Sag,
Det gjælder Nordens Atterdag,
Og vi har Ungdom, Kraft og Mod,
Og vi har Liv og Blod.

173

2. Hilsen til Norge.

Hil Dig paa egen Odelsgrund,
Trofaste Folk af stærke Døler!
Kjender Du Maalet igjen i vor Mund,
Og i Tonen det Hjemlige føler?
Hilsen vi bringe
Didnede fra, hvor Leerne klinge,
Skærende Guld ved det blaanende Hav,
Og hvor højt over Kæmpernes Grav
Nu Opstandelsens Lærker sig svinge.

Trehundred Aar vi fulgtes ad,
Delende Sol og mørke Dage;
Aldrig udslettes af Krønnikens Blad
De, saalidt som de vende tilbage:
Mægtige Minder
Slaa deres Bro fra Fjeldenes Tinder
Over til Gefions svømmende Vang,
Og mens Lænken, der fæstned os, sprang,
Blodets evige Baand os forbinder.

Stolt skred Du frem din egen Vej,
Lod dine Brødre langt bagefter,
Og i din Friheds frodige Maj
Folded ud sig de slumrende Kræfter:
174 Frie nu Begge
Kan vi hinanden Hænderne række.
Kom da! vor Grande velsigner vor Pagt,
Og med Nordens trefoldige Magt
Gaa mod Fremtidens Skæbner vi kjække!

3. En Rejse.

fra Livets Toldbod nu rask ombord!
Thi Fantasiens Slesvig sejler;

Med Ønskets Fart piler det mod Nord,
Og snart vi Sveas Capri pejler;
Paa Dækket vrimle Huer blaa og graa,
En evig Boeuf er i Kabyssen paa,
Og Sang og Klang
Følge vor Gang
Med Lunets legende Delfiner.

Vi er paa Elven, - fra vaarlig Strand
De første Broderhilsner møde.
Vi er ved Gryden, hvor af dens Vand
Sig Bjergets Trolde koge Fløde.
Et "Coup de main" og - Gøteborg er vor;
Men S ejerherrerne af Marken slaar
175 I Vennestrid
Thomanders Vid
Og saa den svenske Stormagt, Banko.

Nu svøber Taagen os gjæstmild ind,
Saa Ingen mærker, at vi svaje;
Men bort den rulles af Aftnens Vind,
Naar om den sidste Pynt vi dreje.
Se Christiania i Fjordens Bund!
Kanonen aabner hilsende sin Mund,
Og fra hver Aas
Det Gjensvar faas:
"Velkommen hid til gamle Norge!"

Vi er i Havnen, vi har gjort fast,
Og her det var saa smukt at dvæle;
Men Tiden har en forbandet Hast,
Vi kan kun Øjeblikke stjæle.
Saa kom - en kort Visit paa Oscarshal,
Og saa til Fest, til Gjæstebud'og Bal!
I stærke Drag,
Men ej i Mag,
Maa Glædernes Champagne tømmes.

Og saa vi klattre ad Skrænter op
Og rutsche ned i dybe Kløfter;
Alt Fjeldets Drot over Skovens Top
Sin snebedækte Isse løfter.
176 Paa een Gang aabner Kleven os sin Dør:
Dernede hviler under Regnens Slør
Ringerigs Mø
Med Skov og Sø
Og frodigt Pløjeland i Skødet.

Derned! thi hun er saa faur og frisk,
Ved hendes Barm er sødt at blunde,
Og hun har bredet os Dug og Disk
I sine grønne Birkelunde.
Hurra! Nu er vi da paa Tanbergmo:
I Dands de flinke Hallinger sig sno,
Klingende Kor,
Mandige Ord
Og lyse Bauner slaa mod Himlen.

Og saa? - Ja, saa gaar det op igjen,
Thi nu sig Afskedstimen nærmer.
Fortrolig klynger sig Ven til Ven
Og om det fjerne Gjensyn sværmer.
End skal besegies dog vor Broderpagt
Af Hjertets rene Væld og Skjønheds Magt:
Nordstjerneglands
Trekloverkrands
Skal Nordens unge Harpe krone.

Ombord og ud over salten Hav!
En Flugt ikkun - og vi er hjemme.
Men Pantet, Norriges Mø'r os gav,
Det skal vi aldrig, aldrig glemme.
For Alt, hvad der er skjønt og sandt og godt,
For Ret Og Frihed, Fædreland og Drot
Vaje det skal
I Festens Hal
Og naar os Livets Alvor kalder!

Danmark.

En Jord, af Havets Strømme sildig dukket,
Med Havets Bølgetegning paa sit Felt,
Af nøgne Klinter, golde Klitter lukket,
I mange Lodder delt af Sand og Belt;
En Luft, hvis mørke Skysal Stormen fejer;
En Sol, som leger Tit bag Taagens Net;
Et lille Folk, som lidt i Verden vejer
Og nøjes mest med mindre end sin Ret: -

Det er vor hele Herlighed! - Vi hakke
Ej Guld i Klumper op af Markens Skød;
Men vi har nys sat gyldne Neg i Stakke,
Som give os og mange Andre Brød.
Og har vi ingen snebesaa'de Tinder
Og ingen Fossers Fald fra Klippehang,
Saa har vi Enge, fulde af Kjærminder,
Og Bøgeskoven, fuld af Fuglesang.

Og Havet, som ombruser os, er Rammen,
Hvori det hele Billed lifligt staar;
Det fjerner ej, men drager os tilsammen,
Det er en Gjenvvej kun fra Gaard til Gaard.
Lad Sky'r kun flokkes jevnlig paa vor Himmel
Med Regn og Slud, med Lyn og Tordenbrag,
Desmere blank er Nattens Stjernevrimmel,
Desmere lys og frisk vor Solskinsdag.

Vi er et lille Folk; - men truer Fare,
Saa har vi lært, at Enighed gjør stærk,
Saa er vi nok til Danmark at forsvare
Og vogte paa vort unge Frihedsværk!
Og har vort danske Maal ej brede Vinger,
Det er dog vore Hjerters bedste Tolk,
Og intet Kor i Verden bedre klinger
End: Gud velsign Kong Fredrik og hans Folk!

Slaget ved Slesvig.

Paaskeklokken kimed mildt
Fra den danske Kyst,
Meldte over Lande
Dog om saa haard en Dyst.
Slutter Kreds og staar fast, alle danske Mænd!
Gud, han raader, naar vi fange Sejr igjen.

Listet var i Mulm og Nat
Hid den tydske Hær,
Knap de danske Dreng
Fik Tid at spænde Sværd.

Aabent Bryst var Landeværn,
Mod var Mandeskjold;
Tydsken maatte bygge
Af egne Lig sin Vold.

Kuglen peb og Sværdet sang
Til Kartovers Brag;
Tydsken maatte lære
Det danske Sprog den Dag.

Over Thyras brystne Led
Blod i Strømme randt;
Tydsken maatte kjøbe
Hel dyrt hvert Fjed, han vandt.
180 Vegen er for Overmagt
Liden Flok tilsidst;
Men af Danmarks Ære
Den haver Intet mist'.

Blegnet er saa mangen Kind,
Færre er de Faa;
Men for Danmarks Ære
Vi end er nok at slaa.
Slutter Kreds og staar fast, alle danske Mænd!
Gud, han raader, naar vi fange Sejr igjen.

Til de svenske og norske Frivillige.

Her slaar Bøgen ud sin Skærm
Over Skovstjernens Smil og Konvallernes Duften,
Og en lystig Fuglesværn
Med sin skingrende Sang fylder Luften;
Fra den snebedækte Tjørn
Efter Vandreren Daahjorden nysgjerrig titter,
Og af kjønne Pigebørn
Er der fuldt op bag Klampenborgs Gitter:
Nede paa Sundets blanke Spejl
Sagtelig glide de hvide Sejl:
Alting aander Liv og Lyst

Paa den vaarmilde, blomstrende Kyst.

181

Hist, hvor Jyllands Bakkerad
Stiger trodsende op af de boblende Bølger,
Zitrer ængstligt hvert et Blad,
Og i Røgsky'r Naturen sig dølger;
Skytsets Torden ruller fort,
Nu en Bombe slaar ned, og et Hus staar i Flammer
Faldnes Dyrnger slæbes bort,
Gjennem Larmen skær Saaredes Jammer.
Frugten af flittig Bondes Sved
Trampes af fremmed Horde ned;
Der er Nød og Suk og Sorg,
Lige bitter i Hytte og Borg.

Her det var, i denne Lund,
At den tredelte Stamme slog Grenene sammen,
Da i hin Midsommerstund
Først vi mødtes i jublende Gammen:
Da blev uden Svig og Skrømt
Af Nationerne Fostbrødreloftet beseglet,
Da blev Haabets Bæger tømt,
Hvori Mindernes Solglands sig spejled.
Tregang' sig drejed Aarets Rund
Alt siden hin Midsommerstund,
Og nu vorder Løftet løst:
Tankens Vaar følger Gjerningens Høst.

182

Thi som Dug paa Nordens Fjeld
Drypped Blodet, der svam over Dannebods Dige,
Og der sprang af haarden Hel
Frem et Folkenes Liv uden Lige,
Og der lød et enigt Kor:
"Vi vil hjælpe og frelse den blødende Granden!
"Vi vil holde givet Ord!
"Vi vil kæmpe og dø med hinanden!"
Hil Eder, Brødre, som drog forud,
Bringende Trøstens og Sejrens Bud!
Hil i Løftets glade Lund!
Hil i Kampens alvorlige Stund!

1849.

Det var ved Jevndøgnstid, de Danske.
Dem lysted paany at stride
Og jage de Aadselgribbe hjem,
Som hakked i Slesvigs Side.
Det donner under Ø, det lysner over Sø, mens Tiderne skride.

Og frem de drog over Mark og Hede,
Og frem over salten Vej ;
Men haard blev Striden og Jagten lang,
Før Solhverv endtes den ej.

Den første Gang, de Lykken fristed,
Den gik dennem hart imod;
Den danske Hvalros rendte mod Land
Og stødte sit Hoved i Blod.

Den anden Gang, de prøved den Jagt
Og lode Gangerne springe,
Da sprang de for kort over Koldingaa,
Og stakket Sejer de finge.

Den tredie Gang var Løverne med,
Som hvile paa Danmarks Skjold,
Da bed de til, og bed igjennem
Alt Tydskens Værn og Vold.

Og da blev Gribbens Fjedre plukket,
Og svedet Neldens Blad,
Og tvættet blev den tydske Ære
Alt i et Birtingsbad.

Men Sagnet voxer paa Folkets Læbe.
Og i dets Bryst gror Sang,
Og Hver, som er i Striden falden,
Han lever der end engang.

Der funkler Minder paa Nordens Himmel
Med tusindaarigt Lys,
Og dog de skal ikke dem fordunkle,
Som bleve tændte nys.
Det donner under Ø, det lysner over Sø, mens Tiderne skride.

Ved Afdækningen af Mindesmærket paa Trinitatis Kirkegaard i Fredericia.

1.

Sjette Julis Sejerssol
Højt paa Himlen staar,
Og med den forynger
Sig Mindet Aar for Aar;
Hviler sødt i Jer Grav, gode danske Mænd!
Danmarks Ære voxer som en Blomst af den.

Mindet om den dunkle Nat
Og den vilde Leg,
Om den lyse Morgen,
Da slagen Fjende veg;

Mindet om de tappre Mænd,
Som for Danmark stred,
Om de Ungersvende,
Som frejdig Døden led;

Mindet om hver trofast Ven
Og hvert elsket Navn,
Om de varme Taarer
Og om de bittre Savn.

Mindet raaber fra hver Plet
Der, hvor Slaget stod,
Hvisker fra hver Tue,
Som vandet blev af Blod.

Mindet taler højt og klart
Fra den store Grav,
Som de faldne Kæmper
Taknemligt Folket gav.

Fred med dem, og Fred ved den!
Evighedens Fred!
Senest Slægt skal knæle
Ved Hertes Hvilested!
Hviler sødt i Jer Grav, gode danske Mænd!
Danmarks Ære voxer som en Blomst af den.

186

2.

Danmark, dine Kæmpegrave
Er en kostbar Skat,
Bedst af Alt, hvad i din Have
Gud har gavmild sat;
Havde Du ej gyldne Agre,
Grønne Skove, Møer fagre,
Løfted dog din Søn sit Øje
Stolt fra Bautahøje.

Thi de Sværde er ej rustne,
Som har Kæmper fulgt,
Og de Skjolde er ej brystne,
Som i Muld blev dulgt:
Bryder Fjendehaand dit Gjerde,
Bærer Jorden blanke Sværde,
Klinge Skjoldene og vække
Dine Sønners Række.

Blodet, som din Bund har drukket,
Randt ej uden Frugt,
Og det Liv er ej udslukket,
Som til Daad blev brugt;
Af hver Helt, i Kampen faldet,
Hundred ny' til Liv blev kaldet;
Frem en mangedobbelt Styrke
Gaar af Gravens Mørke.

187

Hver en Daad paa Sagas Tavle

Staar i .Lueskrift;
Der den lever, for at avle
Atter ny Bedrift.
Sommersolens Glands ej maaler
Sig med Mindets stærke Straaler;
Hvor de tændes, hvor de gløde,
Haabet staar i Grøde.

Danmark, dine Kæmpegrave
Skal Du vogte tro!
Trives skal om dem din Have
Og din Lykke gro!
Naar paa dem Du tager Vare,
Møde kan du trygt hver Fare;
Thi en Magt i dem Du ejer,
Som forjetter Sejer.

188

Den 25. Juli.

Hil Dig, Dag med Kampens Minde
Og med Sejrens Krands!
Mens Aarhundreder henrinde
Blegner ej din Glands.
Saaret bløder - det vil lukkes,
Savnet brænder - det vil slukkes;
Men hvad Stort der er udrettet,
Vorder ej forgjettet.

Du har viist, at Danmarks Vænge
Har et sikkert Værn,
Mens det føder raske Dreng,
Som kan løfte Jern;
Medens Mod og stærke Arme,
Sjæle tro og Hjerter varme
Voxe op i Bøgeskoven,
Trives vel bag Ploven.

Du har viist, at Nordens Løve
Ej er vorden tam,
Ej sin Odel lader røve,
Eller taaler Skam;
189 At den, vældig i sin Vrede,
Springer over Strøm og Hede,
Og tilblods sin Fjende klapper
Med de tunge Labber.

Du har viist, vi trættes ikke,
Er end Vejen lang;
Du har viist, vi frejdig skikke
Os i Nød og Trang:
Thi vi ventede lange Tider,
Og vi fristede mange Kvider,
Fra hin Paaskeæd vi saa'de,
Til vi Høsten naa'de.

Hil Dig, Dag med Kampens Morgen

Og med Sejrens Gry!
Endt er Striden, endt er Sorgen,
Glæden evig ny.
Naar forlængst vi er i Dvale,
Slægter synge skal og tale
Om den Sommerdag, vi strede
Hist paa Isted Hede!

190

Hr. Helgesens Vise.

Hr. Willisen agter sig ud paa Visit
I tidlige Morgenstunde.
Endnu har han taget sin Ros paa Kredit:
Ved Isted han hentet sin Middagsmad frit,
Og Nadver han fik ved Midsunde.
Nu gaar det mod Vest:
Han vil være Gjæst
I Frederiksstad, om han kunde.

Hr. Helgesen vaager for Frederiks By
I tidlige Morgenstunde:
Da rejser af Taagen sig Tydskernes Gny,
Og Bomberne hvisle og pladske fra Sky,
Men rolig han vandrer sin Runde:
"Nu, Børn, paa Jer Plads,
"At Fjenden tilpas
"Den Davre kan faa, vi ham unde!"

Hr. Willisen kommer med Spil og med Sang
Han vilde, som sagt, til Gilde.
For ikke at gjøre sig Vejen for lang,
Paa Diger og Dæmninger lystig han sprang,
191 Og heller ej kom han for silde;
Thi Jyderne bød
Paa Bankekjød,
Som Tydskerne fandt smagte ilde.

Hr. Willisen skændte og trued og svor,
Men Jyden ej veg en Tomme;
Da mindtes Hr. Willisen Wallensteins Ord:
"Ja, hængte den Stad mellem Himmel og Jord,
Den i mine Hænder skal komme!"
Men han og hans Hær
Var dog lige nær,
Da hele sex Døgn vare omme.

Hr. Helgesen stander paa Digernes Rand
Alt hos sine haarde Svende;
Til Væg har de Klæg, og til Gulv har de Vand,
Og bag dem staar Byen i knittrende Brand
Og huser kun Nød og Elende;
Men de holde ud
I Luer og Slud
Og tænke: "Det faar vel en Ende."

Hr. Helgesen stander bag Digernes Ly

I sildige Aftenstunde,
Da Luen oplyste den mørknende Sky,
Og Tydskerne stormed og stormed paany,
192 Men Døden for Skandserne funde;
Da Mand imod Mand
Fem Timer holdt Stand,
Til Tydskerne mer ikke kunde.

Hr. Willisen synes, det kan være nok,
Og skynder sig hjem at drage:
Bagefter ham følger hans hullede Flok,
Den Ene tilvogns, og den Anden ved Stok,
De Øvrige lod han tilbage;
Men prale han maa:
"Den Stad lod jeg staa,
For det var ej værdt den at tage!"

Hr. Helgesen sidder i Frederiks By
Blandt Stumperne, som er tilbage;
Men vide om Landene flyver hans Ry:
Hvor tidt end vi lærte de Tydske at fly,
Hr. Helgesens Daad har ej Mage.
Den skal ikke dø
Paa Dannemarks Ø,
Men leve i Sang og Sage!

Velkomster.

1. Til Landhæren 1849.

Velkommen hjem til Arnens Fred,
I Kampens Fostersønner!
Hvorhen I drog, der fulgte med
Vort Haab og vore Bønner;
Herhjemme ogsaa Vagt vi holdt,
Og hvert et Hjerter banked stolt,
Naar Sejrens Baun I tændte.

Den Kæmpeaand, som engang bar
En Verden paa sin Skulder,
I Mindets Drøm indlullet var,
Afvant med Kampens Bulder;
Da vaanded Danmark sig i Nød,
Og Livet rørtes i dets Skød,
Og Folkeaanden vaagned.

Og I forstod dens dybe Røst,
I kjækt dens Vei beredte,
Og mens I holdt en blodig Høst,
Dens Sæd I vidt udsprede;
194 Ja, Eders Sværd blev Moses's Stav,

Som slog mod Folkets Bryst, - deraf
Udsprang en Livsens Kilde.

Og derfor Tak det jubler nu
Med mange tusind Stemmer,
Og derfor det i trofast Hu
Al Eders Gjerning gjemmer.
Velkommen hjem til Brødres Favn
Fra Kampens Ild, fra Sejrens Baun!
Velkommen, danske Drenge!

2. Til Sømagten 1849.

En lille Plet, som Øjet knap opdager
Paa Verdens Kort - er hele Danmarks Land;
Men Havet, som dets trange Grændse drager,
Gjør Landet stærkt og rig den danske Mand:
Det slaar et Hegn om vore Blomsterkyster,
Som graadig Nabos Vælde rokker ej;
Det vugger kostbar Kjøl ved sine Bryster,
Og aabner Mandens Mod saa vid en Vej.

Og ikke blot i Rummet, men i Tiden
Har Havet vide ført den danske Aand.
Viis mig en Kæmperække før og siden,
Som den fra Bille op til Absalon!
195 Og Flagets Hæder skal vel evig strække,
Gaar Lykken end en enkelt Gang imod;
Thi ingen Sky dets lyse Kors kan dække,
Dets røde Dug ej pléttes kan af Blod.

Velsignet være Danmarks evigunge
Og rige Brud, det frie, friske Hav,
Med Heltedraper paa sin dybe Tunge,
Med Heltelig udi sin dybe Grav!
Velsignet være Hver, som dristig følger
Ad sine Fædres Vej til Magt og Ros
Og møder Danmarks Fjende paa dets Bølger!
Velsignet være hver en brav Matros!

3. Til Landhæren 1851.

Hil Jer, Danmarks sejersæle Sønner!
Hil Jer, Folkets unge, friske Blomst!
I tog med paa Vej dets bange Bønner,
Men det jubler ved Jer Atterkomst;
Thi da I drog bort, var Danmark lille;
Det er blevet stort ved Jer Bedrift,
Stort - i Sjæle tro og Hjerter milde,
Stort - i Skjaldekvad og Mindeskraft.

Det har kostet mange mørke Dage,
Mangen farlig Dyst og Prøve haard,
Mange Møers Graad og Mødres Klage,
Manget Liv, der stod i fejrest Vaar.
Talrig er den vorden, "Ryes Brigade",
Ædelt Blod har øget Danmarks Gjæld;
Gode Kæmper vare de, som glade
Did med Læssøe gik og Schleppegrell.

Men i Nødens Stund vi fandt os sammen
Som et Folk med samme Hjerteslag,
Og i alle Sjæle tændte Flammen,
Som begejstred Jer paa Kampens Dag;
Og i Taarers varme Regn er Grøde,
Styrkens Rug af Savnets Fure gror,
Og af Troskabs Blod skal voxerøde
Roser frem paa Danmarks frelste Jord!

Hil Jer da, I tro og tappre Svende!
Tak for hvad I led og hvad I stred!
Kampens tunge Gjerning er tilende,
Kampens Maal Jer vinker nu I Fred.
Maalet, det er eet for os og Eder,
Eet for Høi og Lav, for Mand og Viv:
Det er Danmarks Riges Held og Hæder!
Det er Folkets frie, sunde Liv!

Slesvig.

Der er et Ord, et kostbart Ord,
Et elsket Navn,
Som altid lyde skal om Bord,
Og atter tages skal i Kor,
Saa vidt der aabner sig i Nord
En Broderfavn;
Saalænge Danmark har en Mand,
Der deler med sit Fædreland
Dets Savn.

Det Landet er, hvorfor vi stred
Med Sværd i Haand:
Endnu isønder er dets Led,
Endnu det har ej varig Fred,
Endnu der bor bag Ejd'rens Bred
En fjendtlig Aand;
Endnu det hænger ikke fast,
Endnu behøves kunstig Bast
Og Baand.

Men Slesvig - det er Danmarks Fod.
Skal fast det staa,
Saa maa med sunde Ledemod
Det fæstes til sin Livsens Rod,
Og Aarer med det samme Blod

198 I begge gaa,
Og samme Tanke, samme Lov
Fra Øresund til "Danske Skov"
Maa naa.

Nu femte Junis Sol har kun
Til Nedgang kort;
Men den stod klar i Sejrens Stund,
Da Dansken slog af Hjertensgrund,
Og Tydsken lusket som en Hund
Fra Dybbøl bort.
Ja, ved det ædle Blod, som randt,
Skal Slesvig vorde fuldt og sandt
Til vort!

Grundloven.

1.

Loven blev til, hvormed Landet skal bygges,
Træet er sat, hvoraf Slægter skal skygges,
Marv er i Stammen, og sund er dets Rod.
Broderlig delte vi, Høje og Lave,
Karrigt ej Kongen udmaalte sin Gave;
Vi havde Mod til at ta' derimod.

199

Men, hvad vi fik uden Kamp, er ej vundet,
Sejerens Krands er endnu ikke bundet;
Kampen vil komme, og nu er den nær.
Det gaar ej godt, om vi styre iblinde;
Udenfor kule de østlige Vinde,
Og her forinden er Klipper og Skær.

Dog skal det gaa, naar med Lempe vi fare
Og ta'r paa Vinden og Voverne Vare,
Ja, naar hver Mand kun vil gjøre sin Pligt;
Naar vi for Skygger kun ikke er bange,
Naar vi ej dysses af Selvsygens Slange,
Men har det Hele og Alles i Sigt.

Derfor kun fremad til Kamp og til Sejer!
Ej vil vi spare de Kræfter, vi ejer.
Naar vi for Dannemarks Fremtid skal slaa.
Kongen er trofast, han vil ikke svige,
Folket er enigt, det vil ikke vige:
Landet skal bygges, og Loven skal staa!

200

2.

Paa Danmarks rige Slette
Engang et Majtræ stod,
Som Frederik den Sjette
For Folket plante lod.
Det kaldte os til Thinge
Alt med sin Fane grøn;
Derhen vi skulde bringe
Vort Ønske og vor Bøn.

Tynd var kun Træets Krone,
Og Stammen var kun kort,
Og Bønnens svage Tone
I Vinden døde bort;
Men Bladene, de spæde,
Jo Haabets Farve bar,
Og derfor Folkets Glæde
Og Trøst det længe var.

Da mørkned Danmarks Himmel,
Og Kampens Torden lød,
Og Fjenders tætte Vrimmel
Sig over Sletten gød;
Men Folket, uforskrækket,
Stod fast om Kongens Stol,
Og gennem Uvejrsdækket
Brød frem vor Junisol.

201

En anden Fredrik talte:
"Mit Folk skal være frit!" -
Da højt sig Træet hvalte,
Da bredte det sig vidt;
Da blev dets Blade tætte,
Da skød det Grene ny,
Saa hele Danmarks Slette
Det Skygge gav og Ly.

Hil staa det i sin Sommer,
Vort danske Frihedstræ;
Thi Livets fagre Blommer
Skal trives i dets Læ,
Og Himlens Fugle sjunge
Skal under Løvets Hang,
Og Folkets Røster runge
Med gammel nordisk Klang!

Hil Ham, som villig valgte
At styre frie Mænd,
Som holdt det Ord, han talte,
Og Intet tog igjen!
Hil hver en ædel Stemme,
Som var hans Villies Tolk!
Hil Friheden herhjemme!
Hil Kongen og hans Folk!

202

3.

Velkommen, Folkets Foraarsdag,
Med Frihedssolen oppe
Og Millioner grønne Flag
I Bøgeskovens Toppe!
Du er en Grændse, der blev sat
Imellem Trældoms Vinternat
Og Manddoms Sommerdage.

Vor Frihed er endnu en Vaar,
Der lover mer end yder,
Hvori en Fremtidssæd vi saa'r,
Men ej dens Frugter nyder;
Og Mangen tabte Haab og Mod,
Og sine Arme synke lod,
Fordi han fandt kun Møje.

Og Solen varmer end ej ret,
Og Nattefrosten lurer
Paa Spirerne, der pippe spædt
Af Markens nye Furer,
Mens en ufrugtbar Hvirvelvind
Koldt over Landet blæser ind
Fra Sønden og fra Østen.

203

Men vi har Haab, og vi har Tro,
Og vil ej trætte blive;
Thi paa os selv det vil bero,
Om Sæden Frugt skal give.
Mod Trusel kjækt vi sætte Trods,
Og Danmarks Konge staar med os,
Og Gud vil skænke Lykke.

Velkommen derfor, Foraarsdag,
Som endte Vintrens Mørke!
Du bringe skal vor gode Sag
Hvert Aar forøget Styrke!
For Danmarks Land, for Folk og Drot
Du varsler rigt, Du lover godt!
Og vi skal Løftet holde!

204

Den danske Bonde.

Den danske Bonde sad engang
Som Herre paa sit Eje;
Selvgiven Lov han lød, men Tvang
Han ej sin Hals lod neje;
Han værgede som Kæmpe bold
Sit Land og egen Bo mod Vold,

Og løftede den Drot paa Skjold,
Som Riget skulde raade.

Da kom en Tid, hvor Fogdens Pidsk
Hans Ryg i Furer pløjed;
Da Sult og Nød sad ved hans Disk,
Og Trællesind ham bøjed;
Da han sled Dagen hen i Ægt,
Og Sløvhed letted Aagets Vægt:
De sidste Skud af denne Slægt
Var dem, der løb fra Kjøge.

Thi sildig bredte Kundskabs Dag
Sig over Nordens Lande:
Da lysned det bag Bondens Tag,
Da klarede hans Pande;
205 Da retted han sin Ryg igjen,
Og kasted rustne Lænker hen,
Og tog sin Plads blandt Dannemænd,
Som flokkedes paa Thinge.

Den danske Bonde sidder nu
I Folkets Raad med Ære;
Med Skulder stærk og trofast Hu
Han skal vor Frihed bære!
Han har ej svigtet, da det kneb:
Ved Frederits og Isted skrev
Han selv med Blod sit Adelsbrev,
Og hædret skal han være!

Studenterviser.

I.

Ved Toogtyvernes Jubilæum.

I dag for fem og tyve Aar
Hvor var vi kry og glade!
Da tyktes ingen Nødd os haard,
Og bred nok ingen Gade;
Thi Studiegaardens Politi
Os havde meddelt Pas til fri
Kommers og Næringsdrift udi
Athenes Kongerige.

Da var det først, at Nuets Liv
Af evigt Indhold fyldtes,
Mens Fremtids dunkle Perspektiv
Af Haabets Sol forgyldtes;
Da var det først, at Tanken slog
Sin Vinge op og Højden tog,
Mens Hjertet ud paa Vandring drog
Iblandt de skønne Kvinder.

Da lod Studenteraanden op
Os sin fidele Verden,
Hvor trygt vi fra Ideens Top
Saa' ned paa Smaafolks Færden.
Mens Piben damped, Glasset klang,
Og Koret sig mod Himlen svang,
Da voxede den stærke Trang,
Som, Brødre! bandt os sammen.

Men femogtyve Aar forgik
Med mangefold Forandring:
En glemte sagtens Sæd og Skik,
Og En har endt sin Vandring;
En bor i Øst og En i Vest,
En blev til Degn og En til Præst,
Og her er kun en lille Rest
Af To og Tyves Russer.

207

Og dog kan Afstand eller Tid
Ei Aandens Magt besejre;
Thi den det var, som drev os hid,
Dens Fest det er, vi fejre.
Og skjønt vel Hver har Plage nok,
Trods bleget Kind og graanet Lok,
Vi dog i gjenforenet Flok
Er unge, kry og glade!

2.

Studenten ejer lidt af Gods og Guld,
Og borget har han tidt sin bedste Frakke;
Men staar end Status stadigt under Nul,
Saa løfter han dog lige stolt sin Nakke,
Saa klæder sig hans Sjæl i Haabets Pragt,
Saa henter han sig Guld fra Tankens Schakt.
En herlig Stand! I gode Borgermænd!
Og vel for Jer, om højt I agted den.

Blandt Kvinder staar han ofte stiv og stum
Og højst forlegen sine Handsker piller,
Mens den, der indenfor er hul og dum,
Ved Skinnets Magt den Int'ressante spiller;
208 Men i hans Hjerte staar en dejlig Drøm,
Og i hans Bryst gaar Livets Tonestrøm.
En herlig Stand, Du skønne unge Mø!
At dele Livet med paa Danmarks Ø!

Vel slumrer tidt hans Villie, tam og tvær,
For Andres Gjerning glemmer han sin egen;
Men det var ham, der engang Gustafs Hær
Fra Fredriks Volde viste Vintervejen;
Og det var ham, der greb den nye Aand
Og knytted Broderfolk ved Broderbaand.
En herlig Stand! I Mænd ved Statens Ror!
En Fremtid Norden har, og den er vor.

Vel maa vi bære manget Livets Tryk,
Og bredfuld er dets Lyst ej os iskænket,
Men vi mod Nøden stemme Ryg mod Ryg,

Og Glæden kommer, hvor vort Lag er bænket.
Naar Bollen flammer paa vort simple Bord,
Saa synger Hver, som Stemme har, i Kor:
En herlig Stand! Du glade Broderflok!
Naar vi kun er os selv, saa er vi nok.

209

3.

Studenten selv er glad, naar blot
En Vraa ham giver Skygge;
Men Videnskabs og Kunstens Slot,
Det er han med at bygge;
Og det vi sætte Taarne paa,
Som op mod Himlen peger.
Vort Slot har alt to:
Ørsted og Oehlenschläger.

Studenten sværmsr flygtig om;
Men Fædrelandets Stemme
Han hørte, hver Gang Faren kom,
Da blev han aldrig hjemme.
Paa Slesvigs Jord staa Grave nok,
Som Eoraarsolen grønner;
Der hviler en Flok
Af danske Musasønner.

Studenten ærer højt sin Stand,
Som Brodersind forener;
Men han foragter ingen Mand,
Som ret og godt det mener.
210 Enhver, som har Respekt for Aand
Og elsker Gamle Moder,
Ham række vi Haand,
Ham kalde vi vor Broder.

4.

Vort Liv er en Flugt mellem Himmel og Jord,
Vor Hu er en Fugl, som stiger og daler:
Snart lytter vort Øre til Sfærernes Kor,
Snart svælger vort Øje blandt Idealer;
Snart hæves vort Bryst
Af Jorderigs Lyst,
Af Kjærligheds bævende Luer;
Snart bænkes vort Lag,
I mægtige Tag
Vi kryste de svulmende Druer.

Dog, medens vi fare saa op og saa ned
Og prøve vor Ungdoms smidige Kræfter,
Et Hjem, bag hvis Væg der er Hvile og Fred,
Vi savne, og tidt vi længes derefter.

Vor Celle er stum:
Dens ensomme Rum
211 Befolkes af Mismodets Skygger;
Den giver ej Klang,
Naar Hjertet i Sang
Sit Haab og sin Higen udtrykker.

Et virkeligt Hjem kan Studenten ej naa,
Det skænker ham først en elsket Veninde;
Et Telt paa vor flygtige Vej vi opslaa,
Hvor Trøst for vort Savn og Ly vi kan finde,
En Arne, hvis Skin
Opklarer vort Sind,
Hvor Lunet sig legende svinger;
En tonende Sal,
Hvor Glædens Pokal
Harmonisk mod Brødrenes klinger.

Snart reiser af ny sig Studenternes Hjem.
Lavt vorder dets Tag og Væggene trange:
Men Aanden og Livet skal der voxe frem,
Og der skal vor Stræben Vielsen fange;
Og Musernes Kor
Hos Ydun og Thor
Skal søsterlig der tage Sæde,
Og Nisse og Alf
Med Faunerne halv
Skal dele Symposiets Glæde.

212

Til Kongen. (Ved en Studenterforestilling.)

Velkommen, Kong Fredrik, til Ungdommens Fest!
Velkommen imellem Studenter!
Ej før har vi hilset en kongelig Gjæst,
Og andre end Dig vi ej venter;
Thi hvem var endnu
Saa jevn i sin Hu,
Saa glad og saa tryk blandt sit Folk, som Du?

Kun fattige er vi og magte kun lidt,
Mens Ungdommens Glæde vj eie;
Vort lystige Lune vil tumle sig frit,
Vort dristige Ord ej vi veje;
Vi veed jo, naar blot
Vi mene det godt,
Dit Øre ej saare det vil, vor Drot!

Vær hilset, vær takket, at dele Du vil
I Aften vor Skjemt og vor Latter!
Derude i Livets alvorlige Spil
Engang Du skal finde os atter!
Med Mund og med Pen,
Med Sværd om vor Lænd
For Dig og vort Land vil vi slaa som Mænd!

Til H. C. Ørsted. (Fra Studenterne.)

I Lysets Glands, i Tonens Klang,
I Legeniernes Vrimmel,
I Stormens Flugt, i Stjernens Gang
Paa Nattens dunkle Himmel -
En Sandheds Aand sin Villie skrev,
En Skjønheds Lov fuldkommet blev,
En evig Tanke lever.

Men Aanden spejles vil i Aand,
I Tankens rene Lue,
Og ingen fræk, vanhellig Haand
Tør gribe Skjønheds Bue,
Og Fænomenet kun vil ses
Som Led i Harmoniens Kreds
Af klare Forskerblikke.

Derfor, Naturens ægte Præst!
Saameget Du formaa'de;
Derfor Du Lovens Skrift har læst
Og gjettet Væsnet's Gaade;
Og derfor under Sfærers Klang
Din Tanke seiersglad sig svang
Til Universets Tinde.

Og derfor i dit blege Haar
Nu Ærens Smykke hænger;
Derfor dit Navn saa vide gaar,
Som Kundskabs Straale trænger.
Lad Slægter ældes, Slægter dø!
Du har udsaa't et evigt Frø.
Som voxer skal og vare.

Din Videns bedste Blomst Du gav
Herhjemme os, de Unge,
Og helst din Ros Du hører af
Den kjære danske Tunge.
Hil Dig, vor Fader og vor Ven!
Vi bringe Dig vor Tak igjen
Med vore Hjerters Stemme.

Til A. Bryndum, 25 Aars Adjunct ved Kolding Skole.

Nu er det fem og tyve Aar, Du gik
Igjennem Klasserne din Runde,
Og altid ærlig sørged for, vi fik
Det Meste lært af hvad vi kunde:
Det gamle Hus imens blev revet ned,
En Lærerslægt gik ind til Gravens Fred,
Drengenes Trop
Voxede op
Og blev fornyet mange Gange.

Du selv af Tiden en Snært har faa't:
Det tynde Haar og Pandens Folder;
Men det gjør Intet, naar Hjertet blot
De samme Varmegrader holder,
Naar Aandens friske Liv ei visned bort,
Naar Villiens Drivhjul ruller rastløst fort,
Naar man som Du
Med trofast Hu
Sin Gjerning røgter ufortrøden.

Du følte aldrig Dig som en Træl,
Der slæbte om med Pligtens Lænke;
Din Dont var Maalet, Du valgte selv,
Du aanded frit blandt Skolens Bænke;
216 Du var en Sædemand med Liv og Lyst,
Og hvad Du saa'de, modnes nok til Høst!
Vi skal som Mænd
Saa' ud igjen
Til Andre Frugten af din Møje.

Om bort i Skygge dit Liv end drog,
Det sent skal glemmes, at Du leved;
Thi mens Du tyded os Sagas Bog,
Du har din egen Saga skrevet.
Ethvert af vore Hjerter er et Blad,
Der sidder fast, hvor fjernt vi skilles ad.
Prentet derpaa
Skal altid staa
Dit Navn, dit ærefulde Minde!

Afskedsviser.

1. Til G. Bindesbøll.

Og nu Farvel, vor Broder! Tak for mangt
Et Perlebaand af Timer svundne!
Det er en Trøst, vi skilles ej saa langt,
At vi jo altid bli'er forbundne;
Thi Skjønheds Lov og Konstens høje Magt
Er ingen Maal og Grændser underlagt,
Den skal forvist

Du tjene hist,
Som vi vil tjene den herhjemme.

Du er ej den, der glemmer Sæd og Art,
Og skifter som en Kjole Væsen;
Du stryger ei dit gode Seil, saasnart
En fremmed Vind Dig staar i Næsen,
Men bli'er den samme djerpe, yske Svend,
Den samme Barnesjæl, den samme Ven,
218 Og fører med
Fra Sted til Sted
Det gamle Nordens Modermærke.

Og at dit Navn skal ej her forgaa,
Det har Du sørget for trods Nogen;
Den Bautasten, som Du skrev det paa,
Skal aldrig staa i Skammekrogen;
Men snart, naar Sejrgudinden med sit Spand
Mod Himlen stige skal fra Tagets Rand,
Er hendes Krands
Ej ene Hans,
Men ogsaa Krandsen paa din Hæder.

2. Til C. Borggaard.

At Du, som, smykt med ærværdigt Mos,
Var voxet fast i vor Broderkjæde,
Men som, den rullende Tid til Trods,
Ej voxet var fra de Unges Glæde,
Nu vil forlade
Dit vante Stæde
Og mer ej søge i Boldhusgade,
- Det er s'gu stivt!

219

At Du, som holdt os vort Hus i Skik,
Trods Krig og Dyrtid og fæle "Busser" *),
Saa Juletrær vi og Pølser fik
Og Fastestykker og fulde Russer;
Som Punchen brygged
Og Viser trykked,
Kort, som holdt for, naar det kom til Stykket,
Nu gaar din Vej; -

Ja, det er haardt, men det værste Stød
Er, at vi Alle en Ven skal miste,
Som, lige trofast i Lyst og Nød,
Man ej kan plukke hver Dag paa Qviste,
Som kunde graane
Og faa en Maane,
Men aldrig Navn eller Nytte laane
Af et Stakit.

Dog, her i Kredsen om Gammensbord
Har Savn og Smerte jo ingen Stemme.
Det er vor Trøst, at Du gaar mod Nord,
Og der som her Dig vil finde hjemme!

Fra Norges Klipper
Til Danmarks Vipper
Der gaar et Baand jo, som aldrig slipper,
Et Broderbaand.

Saa hils deroppe og tak for sidst!
Dit Pas behøve vi ej at tegne,
Du er velkommen, det veed vi vist,
Paa dine egne og vore Vegne;
At holde a' Dig,
Gemytlig ta' Dig
Og trygle Skjemt eller Alvor fra Dig
De lære snart.

Men glem dog over den nye Flok
Ej den, Du her lod paa Bagen sidde!
Naar Du om Vintren har norsket nok,
Kan Du til Sommer herved vel titte;
Da skal Du finde
Ej tabt dit Minde,
Men holdt i Ære og Agt herinde!
Og nu, Farvel!

3. Til C. Hostrup og J. Forchhammer.

Hvad mener I, Brødre, om hele vort Lag
Smukt fulgte Parret paa Vejen?
Endnu er der skikkelig længe til Dag,
Og Natten, den er jo vor egen,
Og Alle har Mod
Og Vikingeblood
Og Blyhat paa Ho'det og Vinger paa Fod.
Ja kom, lad os rejse! Vi kan jo gjøre Slag,
Hvis ej det vil gaa efter Stregen.

Først ned ad Rhinen, hvor Druernes Skat
Sig soler paa nedfaldne Volde,
Og "Männer des Worts und Männer der That"
Sublime Collegier holde:
Men Druen er stram,
Og Visdommen klam,
Og Tungen er vild nok, men Aanden er tam.
Nu er der om "Zoll" en forfærdelig Prat,
Men vi holde mer af at solde.

Afsted! Vi vil gjøre Paris en Visit,
Thi prægtige Sager den dølger:
Her staar en Ragout for Enhvers Appetit,
Her ruller Champagnen i Bølger;
222 Men Alt, hvad man spør',
Og Alt, hvad man hør'
Fra Morgen til Aften, er: "Vive TEmpereur!"
Det gjør En saa nøgtern-og tænke, om vi blev smidt
I Hullet sammen med P. Møller!

Nej bort! thi os vinker Hesperien, hvor
Vesuv og Citronerne gløde,
Hvor Hanken om Marmor-Mænader sig snor.
Og Gratier i Pjalter os møde;
Men Paven i Rom
Er stræng i sin Dom,
Hvis nogen for nær vi af Gratierne kom.
Ja, har Du en bredskygget Hat blot, min Bror!
Du kan blive Ravnens Føde.

Hvad mener I saa, om vi drejed vor Pidsk
Og Coursen til Hjembygden vendte?
Vi finde dog ingensteds Søen saa frisk
Og Marken saa blød som den kjendte,
Og Skoven saa grøn,
Og Møen saa skjøn,
Og Vennen saa trofast'som Nordlandets Søn;
Og sundt er det Grovbrød, vi sætte paa vor Disk,
Og Vin har vi Raad til at hente.

223

Thi rejs I alene, hvem Fremmedes Skik
Og fremmede Egne mon drage,
Og lad Eder Skjønhedens luende Drik
Og Kundskabens Kildevæld smage!
Og træt Eders Fod,
Og styrk Eders Mod,
Og fyld Eders Pose, og varm Eders Blod!
Men ligesaa tro og saa danske, som I gik,
Saadan skal I komme tilbage!

Balvise.

Hvem skulde synes, at Politik
Paa Bal har Noget at bestille?
Og dog det her ikke rigtig gik,
Hvis vi den rent forvise vilde.
Den spiller med i hver en Livets Akt,
I Stort og Smaat bemærkes grant dens Magt;
Om man saa vil,
Hører den til
De huslige "Nødvendigheder".

Hvad er et Bal da? En Rigsdag, hvor
Af Benene Debatten føres
Med mere Mening og Takt - jeg tror -
End ofte andensteds der høres,
224 Og i den yndeligste Harmoni,
Thi Alle høre her til eet Parti;
Skjønt national
Og "ejdergal",
Man valser Holstensk og polkerer.

Gud Amor sidder som Præsident
Paa Lysekronen som Katheder;
Her er han ret i sit Element
Og snildt Forhandlingerne leder;

Han deler Thinget ind i lutter Par,
Og naar de Rigtige han truffet har,
Afstemning han
Bringer istand,
Men - Navneopraab bruges ikke.

Og her foruden det mindste Skaar
Enhver sin frie Valgret nyder,
At sige førend det tredvte Aar,
Derefter mindre den betyder.
Ja, Kvinder stemme her saa godt som Mænd,
De vælge selv og vælges kan igjen;
Saa liberal,
Saa ideal
Er ingen Grundlov til i Verden.

225

Mens Nattens ilende Timer fly,
Vi holde vil paa vor Forfatning,
Og, naar den brister mod Morgengry,
I Drømme søge vor Erstatning.
Men Kvindens Valgret evig skal bestaae;
Den bygge vi vor Fremtids Lykke paa,
Den hylde vi,
Bundne og Fri!
Ja - tro mig - Skaalen er politisk.

Folke-Viser.

1.

Han gynged paa Havet og trak sin Medesnor,
Da hørte han en Hvisken af liflige Ord.
Men lyt ej, lyt ej, Ungersvend, til den falske Havfrus Tale!

"Kom ned under Bølgen og hvil Dig i min Favn!
"Jeg dulmer alle Sorger og stiller hvert et Savn.

"Kom ned under Bølgen og tryk mig til dit Bryst!
"Jeg skænker Dig al Verdens og Himmerigs Lyst."

226

Han saa' gennem Bølgernes blanke Silkeslør,
Og mere fager Kvinde han aldrig saa' før.

Hun satte sig hos ham og rakte ham sin Haand,
Da brast hans Tankes Traad og de hjemlige Baand.

Hun tog ham Skuldren og rakte ham sit Kys,
Da slukte for hans Øine sig Himmelens Lys.

Og Baaden drev langsomt mod Strand, men den
var tom.

Tilbage til sit Hjem aldrig Fiskeren kom.
Men lyt ej, lyt ej, Ungersvend, til den falske
Havfrus Tale!

2.

En Sommeraften silde paa hviden Strand hun sad;
Det var saa tyst og stille, der rørtes ej et Blad,
Og medens sødt hun drømte, en gammel Sang hun kvad.

227

Smaabølgerne, som leged i Maanens gyldne Flod,
Kom ind og lagde sagte sig ned for hendes Fod,
Det var, som hendes Stemme de hørte og forstod.

Den mørke Havmand hæved sig op fra Dybets Hal:
Han standsed og han lytted til Tonens bløde Fald,
Saalænge til den smelted Naturens haarde Skal.

Han sad paa Havets Flade med Haanden under Kind,
Og nye Længsler rørte sig i hans tunge Sind,
Og klare Taarer glimted og faldt i Maanens Skin.

"Siig, Havmand, hvi Du græder og er i Hu saa mod?
"Du fødtes jo til Hersker for Havets stærke Flod,
"Og Dybets Skarer bøie sig rædde for din Fod."

- "Ak al min vilde Styrke er intet frugtbart Væld,
"Mit Væsen strømmer evig tilbage i sig selv;
"Jeg fik en dunkel Anen, men jeg fik ingen Sjæl.

"Din Stemmes Trolddom vækker min Længsel og min Nød;
"Jeg kjender ingen Hvile for Kraften i mit Skød,
"Og ingen Livets Glæde og ingen salig Død.

228

"Ak, kunde Du mig følge til Havets svale Bo!
"Din unge Sjæl, skjøn Jomfru, var rig nok til os To ;
"Jeg laante Dig min Styrke, og Du gav mig din Tro."

Saa talte han og dukked igjen i salten Hav,
Og som en Nattetaage hans Graad steg op deraf:
Men Jomfruen sad ene paa hviden Strand og tav.

3.

Husker Du i Høst, da vi hjemad fra Marken gik,
Vendte Du imod mig et spørgende Blik;
Da faldt det mig paa Sind,
At jeg var hidtil blind;
Siig mig, lille Karen, hvad mente Du da?

Husker Du i Vinter, vi sad omkring Arnens Ild,

Jeg fortalte Eventyr, Du hørte til;
Tidt op paa mig Du saa',
Saa jeg gik rent istaa;
Siig mig, lille Karen, hvad mente Du da?

229

Husker Du i Julen, ved Gigers og Fløjters Klang,
Mens vi over Gulvet os lystelig svang,
Saa' jeg paa Dig saa vist,
At Du blev rød tilsidst;
Siig mig, lille Karen, hvad mente Du da?

Se, nu er det Foraar, og Spirerne foldes ud,
Fuglen bygger Rede, og Skoven staar Brud,
Alt, hvad af Liv der veed,
Drømmer om Kjærlighed;
Siig mig, lille Karen, hvad mener Du nu?

4.

Paa Søndag Aften kommer hun
Til Dandsen ganske vist;
Da skal en kort, men salig Stund
Erstatte mangan trist.
Er Ugens Slid end nok saa slemt,
Og fulgt af Vrøvl og Had,
Paa Søndag Aften Alt er glemt,
Og jeg er kisteglad.

230

Vor By har kjønne Piger nok,
Som gjerne dandse vil;
Men der er i den hele Flok
Kun een, min Hu staaer til.
De Andre veed, de kjønne er,
Hun ene veed det ej;
Paa Søndag Aften vælges der,
Og hende vælger jeg.

Saa flyve vi med frydfuldt Sind
Afsted i Dandsens Ring;
Jeg seer i hendes Øjne ind,
Men ellers Ingenting.
De Andres Skjemt mig rører ej,
Jeg ændser ej, de leer;
Paa Søndag Aften dandser jeg
Bestemt med ingen Fler.

Og naar saa Dandsen er forbi,
Vi sky de Andres Fjed
Og følges ad en ensom Sti
Langs Mølledammens Bred;
Kun Himlens Stjerner paa os se,
Og Bølgen lytter stil;
Paa Søndag Aften - ja maaske!
Hvis jeg faaer Mod dertil.